

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 66.776 van 13 juni 1997

A. 74.623/VI-13.883

In zake : **DEMOL** Johan,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Marc UYTENDAELE, advocaat,
Kapitein Crespelstraat 2-4
1050 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Binnenlandse Zaken,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Michel MAHIEU, advocaat,
Louizalaan 523
1050 Brussel.

**DE WND. VOORZITTER VAN DE VIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de op 10 juni 1997 door Johan DEMOL ingestelde vordering om met toepassing van de rechtspleging in geval van uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing te verkrijgen van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 4 juni 1997 waarbij hij "bij hoogdringendheid bij wijze van ordemaatregel preventief wordt geschorst met ingang van vrijdag 6 juni te 24.00 uur, voor een periode van vier maanden";

Gelet op de beschikking van 11 juni 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij zij

worden opgeroepen om te verschijnen op 12 juni 1997 om 9.30 uur;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mrs. TIELEMAN en UYTENDAELE, advocaten, die voor verzoeker verschijnen, en van Mr. MAHIEU, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van Mevr. DEBUSSCHERE, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering tot schorsing :

Verzoeker, die in 1957 is geboren, begint zijn loopbaan bij de rijkswacht in 1976. Hij komt in contact met het extreem-rechtse "Front de la Jeunesse", in 1979 sluit hij zich daarbij aan en ongeveer anderhalf jaar, tot in april 1980, blijft hij er lid van. In 1980 verlaat hij de rijkswacht en treedt hij in dienst bij de politie van de stad Brussel. In 1994 wordt hij politie-commissaris te Schaarbeek en in september 1994 wordt hij hoofdcommissaris, een ambt dat hij nog steeds bekleedt.

Op 15 januari 1996 meldt de krant "De Morgen" dat hij lid van het "Front de la Jeunesse" zou zijn geweest. Naar aanleiding daarvan wordt verzoeker daarover ondervraagd: op 15 januari 1996 door het college van burgemeester en schepenen, op 17 januari 1996 door de commissie "politie" van de gemeenteraad en

op 29 januari 1996 door het Vast Comité van Toezicht op de Politiediensten, Comité P genaamd. Verzoeker ontkent telkens dat hij lid van het Front de la Jeunesse is geweest. Het proces-verbaal van het verhoor van 17 januari 1996 bevat de volgende passage:

" ... de heer VERZIN die de heer DEMOL vraagt op zijn erewoord te bevestigen dat hij nooit deel heeft uitgemaakt van een extreem-rechtse groepering, beweging of vereniging. De heer DEMOL bevestigt dat".

In mei 1997, nadat een krant de facsimile had gepubliceerd waaruit bleek dat hij in 1979 lid van het Front de la Jeunesse was geweest, is verzoeker opnieuw over zijn vroegere lidmaatschap van die beweging ondervraagd. Op 29 mei 1997 geeft hij ten overstaan van de burgemeester en de gemeentesecretaris toe dat hij in 1979 en 1980 inderdaad lid van het Front de la Jeunesse is geweest. Op 30 mei 1997 wordt verzoeker ook door het Comité P gehoord en geeft hij toe het aanmeldingsformulier te hebben ingevuld en ongeveer tot in september 1980 lid van het Front de la Jeunesse te zijn geweest.

Op een vraag die volksvertegenwoordiger VAN GHELUWE op 29 mei 1997 in de Kamer heeft gesteld, antwoordt de Minister van Binnenlandse Zaken volgens het Beknopt Verslag als volgt :

" Bij voordracht van een burgemeester zou lidmaatschap van een extreem-rechtse beweging kunnen leiden tot niet-benoeming. Wanneer een burgemeester benoemd is en een vroeger lidmaatschap aan het licht komt, is een tuchtsanctie niet zo evident. Wanneer uit de houding van een burgemeester extreem-rechtse sympathieën blijken, kan een tuchtsanctie wel volgen.

Wanneer een politiecommissaris vroeger gezworen heeft geen deel uit te maken van een dergelijke groepering en later blijkt het tegendeel, dan is er sprake van onduldbare meened. Het Comité P onderzoekt dit verder en zal het verslag overmaken."

De processen-verbaal van de verhoren van 29 en 30 mei 1997 worden op vrijdag 30 mei 1997 aan de Minister van Binnenlandse Zaken bezorgd.

Op 4 juni 1997 wordt het bestreden besluit vastgesteld; de motivering ervan luidt als volgt :

" Gelet op de nieuwe gemeentewet, inzonderheid op de artikelen 311, 312 en 314;

Gelet op de brief van 30 mei 1997 van het Vast Comité van Toezicht op de Politiediensten gericht aan de Minister van Binnenlandse Zaken waarin meegedeeld wordt dat de heer DEMOL, hoofdcommissaris van politie te Schaarbeek, onder ede werd gehoord en, geconfronteerd met het in de pers gepubliceerd document, namelijk een toetredingsformulier van het Front de la Jeunesse opgesteld op naam van Johan DEMOL, in februari 1979, spontaan heeft erkend dat hij zelf dit formulier heeft ingevuld, en dat hij lid is geweest van het Front de la Jeunesse tot ongeveer de maand september 1980, hetgeen, aldus de brief van het Vast Comité, in duidelijke tegenspraak is met hetgeen de heer DEMOL heeft verklaard op 29 januari 1996 aan de Dienst Enquêtes van het Vast Comité;

Gelet op de faxberichten d.d. 30 mei 1997 vanwege de Gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-hoofdstad bevattende documenten waaruit blijkt :

1° dat de heer DEMOL op 29 mei 1997 ten overstaan van de burgemeester en de gemeentesecretaris van Schaarbeek heeft verklaard dat hij inderdaad lid is geweest van het "Front de la Jeunesse" gedurende de jaren 1979 en 1980;

2° dat de heer DEMOL op de zitting van 15 januari 1996 van het College van Burgemeester en Schepenen van Schaarbeek uitdrukkelijk heeft verklaard nooit lid te zijn geweest van het Front de la Jeunesse, noch van enig andere extreem-rechtse of extreem-linkse partij;

3° dat de heer DEMOL op de vergadering van 17 januari 1996 van de commissie "Politie" van de gemeenteraad van Schaarbeek nogmaals op zijn erewoord heeft verklaard dat hij nooit deel uitgemaakt heeft van een extreem-rechtse groepering, beweging of vereniging;

Overwegende dat de heer DEMOL, in strijd met de waarheid, ten overstaan van de overheden en de

publieke opinie, de idee heeft laten voortbestaan dat hij nooit lid is geweest van het Front de la Jeunesse;

Overwegende dat er derhalve zodanige aanwijzingen zijn dat een sterk vermoeden is ontstaan dat de heer DEMOL handelingen heeft gesteld die de waardigheid van zijn ambt ernstig in het gedrang brengen;

Overwegende dat een tuchtrechtelijke vervolging wordt ingesteld lastens hoofdcommissaris van politie DEMOL omwille van het ernstig in het gedrang brengen van de waardigheid van zijn ambt;

Overwegende dat de heer DEMOL met verlof is tot en met vrijdag 6 juni 1997;

Dat hij derhalve normaliter zijn werkzaamheden op het commissariaat zal hernemen op maandag 9 juni 1997;

Overwegende dat hoofdcommissaris van politie DEMOL als korpschef belast is met de leiding, organisatie en verdeling van de taken van het politiekorps van Schaarbeek;

Overwegende dat in diverse kranten van de periode van 28 mei tot en met 2 juni 1997, melding gemaakt wordt van de laatste ontwikkelingen inzake het vermeende lidmaatschap van de heer DEMOL van het Front de la Jeunesse en dat bijgevolg de twijfels omtrent de realiteit of niet van dit lidmaatschap in ruime mate gekend zijn door het publiek;

Dat er bijgevolg, in afwachting van een uitspraak in dit tuchtonderzoek, onzekerheid heerst bij de leden van het politiekorps, evenals bij de publieke opinie, over de ware toedracht van de zaak;

Dat de heer DEMOL in deze periode derhalve niet over de nodige geloofwaardigheid en autoriteit beschikt noch voldoende vertrouwen van zijn ondergeschikten en van de bevolking geniet, om zijn taak als korpschef naar behoren te kunnen uitoefenen;

Overwegende dat de effectieve leiding van het politiekorps van Schaarbeek nochtans moet gewaarborgd blijven;

Overwegende dat het noodzakelijk is bewarende maatregelen te nemen ten aanzien van documenten die mogelijkerwijze betrekking hebben op de hem in het huidige tuchtonderzoek ten laste gelegde feiten;

Overwegende dat een terugkeer op het commissariaat derhalve moet voorkomen worden, zowel in het belang van de dienst, als in het belang van het tuchtonderzoek;

Gelet op de hoogdringendheid van de te nemen beslissing, zoals uit het voorgaande blijkt, waardoor een onmiddellijke beslissing zich opdringt, zonder dat betrokkene voorafgaandelijk kan worden gehoord overeenkomstig de procedurevoorschriften ingesteld bij artikel 314, eerste lid, van de nieuwe gemeentewet;

Gelet op artikel 314, tweede lid van dezelfde wet, dat stelt dat de overheid in hoogdringende gevallen de preventieve schorsing onmiddellijk kan uitspreken, onder de verplichting de betrokkene na de uitspraak onverwijld te horen;

Overwegende dat deze hoogdringendheid hierboven afdoende werd aangetoond;

Diezelfde dag verspreidt de Minister van Binnenlandse Zaken een persbericht waarin de feiten, het besluit inzake voorlopige schorsing en het instellen van een tuchtprocedure worden medegedeeld en waarin hij verklaart een zware sanctie te overwegen.

Het bestreden besluit is ter kennis gebracht van verzoeker bij een aangetekend schrijven dat op 5 juni 1997 is verstuurd;

Overwegende dat de verwerende partij de ontvankelijkheid van de vordering betwist in zoverre die met toepassing van de rechtspleging in geval van uiterst dringende noodzakelijkheid is ingesteld; dat zij van oordeel is dat de gewone schorsingsprocedure tot een tijdige schorsing had kunnen leiden en dat geen spoed vereist is om een maatregel te schorsen die geen tuchtmaatregel is;

Overwegende dat de exceptie, in het licht van laatstgenoemd aspect, neerkomt op de betwisting van het bestaan van een nadeel en samenvalt met het onderzoek van één van de voorwaarden die aan de schorsing verbonden zijn; dat er geen grond is om de exceptie in dit stadium te onderzoeken;

Overwegende dat het gewraakte besluit vanaf 7 juni 1997 voor vier maanden uitwerking heeft; dat, gesteld dat die uitwerking nadelige gevolgen heeft, verzoeker grondige redenen heeft om zo snel mogelijk de schorsing te vorderen; dat de vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid ontvankelijk is;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van de artikelen 8 en 10 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, van artikel 19 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, aan dwaling omtrent de motieven en aan machtsoverschrijding, in zoverre de beslissing steunt op het feit dat verzoeker, in strijd met de waarheid, ten overstaan van de overheden en de publieke opinie de idee heeft laten voortbestaan dat hij nooit lid van het Front de la Jeunesse is geweest, hoewel de in het middel bedoelde bepalingen het recht op eerbiediging van het privé-leven en inzonderheid het recht om een huidige of vroegere politieke opinie voor zich te houden, vastleggen;

Overwegende dat het middel niet-ontvankelijk is, in zoverre het steunt op de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, omdat daarin niet wordt vermeld in welk opzicht die artikelen zouden zijn geschonden;

Overwegende dat, in zoverre het middel steunt op de artikelen 8 en 10 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en op artikel 19 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, die bepalingen het recht op eerbiediging van

het privé-leven en de vrijheid van meningsuiting kunnen inperken als zulks bij wet is bepaald en inzonderheid noodzakelijk is voor de openbare veiligheid en de bescherming van de openbare orde;

Overwegende dat de artikelen 310 en volgende van de nieuwe gemeentewet voorzien in de preventieve schorsing van personeelsleden die tuchtrechtelijk worden vervolgd;

Overwegende dat een openbare overheid die instaat voor de openbare veiligheid, zich terecht zorgen kan maken over de sympathie die leden van de politiekorpsen, en a fortiori korpschefs, eventueel voor subversieve groeperingen koesteren; dat zij, als één van die personeelsleden ervan verdacht wordt lid van zo een groepering te zijn of geweest te zijn, grondige redenen heeft om hem daarover te ondervragen; dat een hoge gemeentelijke politiefunctionaris loyaal moet zijn ten aanzien van de overheid waaronder hij ressorteert en daarover dus geen leugenachtige verklaringen mag afleggen, ook al wordt hij niet onder ede gehoord; dat de gewraakte handeling niet steunt op het feit dat verzoeker in 1979 en 1980 lid van het Front de la Jeunesse is geweest en evenmin op de opinie of sympathie die hij eventueel zou hebben of zou hebben gehad en die hij nu loochent en als een jeugdzonde afdoet, maar wel op het feit dat hij valse verklaringen over zijn lidmaatschap heeft afgelegd; dat dit lidmaatschap weliswaar van jaren tevoren dateert, maar toch een feit is dat de overheid terecht moet verifiëren om met volledige kennis van zaken te oordelen of verzoeker een belangrijk ambt op het gebied van de openbare veiligheid kan uitoefenen; dat zij zich zodoende niet onrechtmatig met het privé-leven of de vrijheid van meningsuiting van verzoeker bemoeit; dat het eerste middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan de schending van de rechten van verdediging, het beginsel van behoorlijk bestuur en het beginsel van billijke rechtspleging, aan dwaling omtrent de motieven, aan de schending van artikel 314 van de nieuwe gemeentewet, in zoverre de gewraakte handeling wegens uiterst dringende noodzakelijkheid is gesteld, terwijl die uiterst dringende noodzakelijkheid niet uit de omstandigheden blijkt en in zoverre artikel 314, tweede lid, van de nieuwe gemeentewet alleen toepasselijk is in zeer ernstige gevallen die niet te vergelijken zijn met de in het geding zijnde feiten;

Overwegende dat artikel 314, tweede lid, van de nieuwe gemeentewet, bepaalt dat de tuchtoverheid in spoedeisende gevallen onmiddellijk een voorlopige schorsing mag uitspreken, onder de verplichting de betrokkene na de uitspraak onverwijld te horen;

Overwegende dat de toepasselijkheid van die bepaling alleen van de dringende noodzaak en niet van de ernst van de zaak afhangt; dat verzoeker in casu op 29 mei 1997 door de politiecommissaris van Schaarbeek en op 30 mei door het Comité P is gehoord; dat de processen-verbaal van die verhoren op vrijdag 30 mei per fax aan de Minister van Binnenlandse Zaken zijn toegezonden; dat de verwerende partij verklaart dat de minister op maandag 2 juni daarvan kennis heeft genomen; dat het gewraakte koninklijk besluit op 4 juni is ondertekend, op 5 juni ter kennis van verzoeker is gebracht en op 6 juni om middernacht in werking treedt;

Overwegende dat de minister de procedure die tot het gewraakte besluit heeft geleid, pas naarstig kon vervolgen zodra hij het dossier had, namelijk vanaf 2 juni; dat hij via de brief die de burgemeester op

29 mei aan de gouverneur had gericht, wist dat verzoeker tot 6 juni met vakantie was;

Overwegende dat de gewone procedure om een preventieve schorsing uit te spreken, geregeld bij de artikelen 299 tot 308 en bij artikel 314, eerste lid, van de nieuwe gemeentewet, inhoudt dat de betrokkene moet worden gehoord voordat de maatregel wordt genomen, dat hij op zijn minst vijf werkdagen vóór het verhoor moet worden opgeroepen en dat hij en zijn raadsman binnen die termijn inzage in het dossier moeten krijgen;

Overwegende dat, als de verwerende partij wou verhinderen dat verzoeker zijn ambt zou hervatten (een bedoeling die in het derde middel wordt gelaakt), zij dat niet binnen de termijnen van de normale procedure kon doen; dat zij dus, zonder artikel 314 van de nieuwe gemeentewet te overtreden, te werk kon gaan op basis van de wettelijke procedure "in hoogdringende gevallen"; dat die procedure weliswaar inhoudt dat de rechten van verdediging pas worden nageleefd nadat de schorsingsmaatregel is uitgevaardigd, maar dat de betrokkene "na de uitspraak onverwijld (moet worden gehoord)", met inachtneming van de voormelde termijn van vijf dagen, waarbij het desbetreffende verhoor noodzakelijkerwijze inhoudt dat de overheid de wegens uiterst dringende noodzakelijkheid genomen beslissing nog kan intrekken; dat de datum van het verhoor in casu op 11 juni 1997 is vastgesteld en dat het verhoor werkelijk op die datum heeft plaatsgehad; dat geen van de in het middel vermelde regels is overtreden; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoeker een derde middel ontleent aan dwaling omtrent de motieven, dwaling omtrent de feiten, kennelijke dwaling omtrent de beoordeling, schending van het proportionaliteitsbe-

ginsel en machtsoverschrijding; dat hij in een eerste onderdeel aanvoert dat de motivering van de gewraakte handeling steunt op feitelijk onjuiste motieven, in zoverre de verwerende partij opmerkt dat verzoeker niet langer over de nodige geloofwaardigheid en autoriteit beschikt en onvoldoende vertrouwen van zijn ondergeschikten en van de bevolking geniet om zijn taak naar behoren te kunnen vervullen, in zoverre de bedekte aantijging dat verzoeker bewijzen zou kunnen doen verdwijnen die noodzakelijk zijn om het tuchtonderzoek tot een goed einde te kunnen brengen, zeer ontierend is en op geen enkel relevant feit berust, in zoverre verzoeker handelingen zou hebben gesteld die de waardigheid van zijn ambt ernstig in het gedrang brengen, terwijl hij die houding gewoon aannam om het recht op eerbiediging van zijn privé-leven te waarborgen; dat hij in een tweede onderdeel betoogt dat die motivering tot een gevolgtrekking heeft geleid die duidelijk buitensporig is; dat hij aanvoert dat de gewraakte handeling steunt op de zwaarwichtigheid van de feiten die hem ten laste worden gelegd, terwijl hij gewoon oude feiten van meer dan vijftien jaar geleden heeft verzwegen die onder het recht op eerbiediging van zijn privé-leven zouden moeten vallen; dat hij daaruit afleidt dat, mocht hij een vergissing hebben begaan, die niet zo zwaarwichtig is als de verwerende partij beweert en niet zo een zware maatregel rechtvaardigt;

Overwegende dat, wat het eerste onderdeel betreft, de leden van een politiekorps onder meer tot taak hebben verklaringen af te nemen van personen die op één of andere manier bij strafbare feiten betrokken zijn; dat wanneer is aangetoond dat het hoofd van een politiekorps tegen zijn meerderen heeft gelogen, de overheid daaruit redelijkerwijs kan afleiden dat hij niet langer over de nodige geloofwaardigheid en autoriteit beschikt om zijn ambt te blijven uitoefenen,

noch het vertrouwen van de bevolking geniet, ook al blijft een groot aantal van zijn ondergeschikten vertrouwen in hem stellen, zoals blijkt uit de talrijke steunbetuigingen die tot staving van de vordering zijn ingediend;

Overwegende dat de vermelding in het bestreden besluit dat "het noodzakelijk is bewarende maatregelen te nemen ten aanzien van documenten die mogelijkerwijze betrekking hebben op de hem in het huidige tuchtonderzoek ten laste gelegde feiten", bij de huidige stand van het dossier, weliswaar op geen enkel feit berust en, zoals verzoeker opmerkt, een gratuite en onterende aantijging lijkt, maar dat toch moet worden vastgesteld dat die overweging in de bestreden handeling slechts een ondergeschikt en overtoollig motief lijkt;

Overwegende dat de ernstige inbreuk op de waardigheid van zijn ambt genoegzaam wordt gewettigd door het bewust verzwijgen van een feit waarvan niet is aangevoerd dat het op zich de verdere uitoefening van het ambt zou verhinderen, maar waarvan de bewuste achterhouding redelijkerwijs vragen kan doen rijzen over de eerbaarheid van verzoeker, vooral omdat dit feit wordt toegeschreven aan een hoge functionaris die met de handhaving van de openbare orde is belast en contacten met een subversieve organisatie betreft; dat voor het recht op eerbiediging van het privé-leven naar het onderzoek van het eerste middel wordt verwezen;

Overwegende dat, wat het tweede onderdeel betreft, artikel 314, tweede lid, van toepassing is in spoedeisende, maar daarom niet noodzakelijk bijzonder zwaarwichtige gevallen; dat het eerste en het tweede onderdeel overigens samenvallen; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat niet is voldaan aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten die vervuld moeten zijn, wil de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kunnen bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden ingewilligd,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid wordt afgewezen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op dertien juni 1900 zevenennegentig door :

de Hr. LEROY, staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevr. NOTEBAERT, griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

Chr. NOTEBAERT.

M. LEROY.

LENAEËC EIELEAEËËËËËC ANEËEËC;
AEËËE EËA' IAE AE IENEE EË AE IAAA
IAE IIAIE' ÇEAËSIAËEAEIA EË', EAEËAIE "K".